

Stichting
Pensioenfonds voor de Woningcorporaties

Statuten

Inhoudsopgave

NAAM EN ZETEL	3
BEGRIPSBEPALINGEN	3
DOEL EN MIDDELEN	4
WERKINGSSFEER	4
AANGESLOTEN WERKGEVER	4
DEELNEMER	5
AANMELDING DEELNEMER DOOR WERKGEVER	5
BESTUUR	5
BESTUURSVERGADERINGEN	8
OPROEPING VOOR DE VERGADERING VAN HET BESTUUR	9
BESTUURSBEVOEGDHEDEN	9
DIVERSITEITSBELEID	10
RAAD VAN TOEZICHT	10
TAKEN RAAD VAN TOEZICHT	11
VERANTWOORDINGSORGAAN	11
VACATIEGELD EN REIS- EN VERBLIJFKOSTEN	12
BELEGGINGEN	13
ADMINISTRATEUR	13
ACTUARIS	13
ACCOUNTANT	13
ADMINISTRATIE EN VERSLAGLEGGING	14
WIJZIGING VAN STATUTEN OF REGLEMENTEN	14
VERMINDERING VAN PENSIOENAANSPRAKEN EN PENSIOENRECHTEN	15
OVEREENKOMSTEN MET ANDERE PENSIOENFONDSEN	15
OVEREENKOMSTEN TER BEPERKING VAN PENSIOENVERLIES	16
ONTBINDING EN LIQUIDATIE VAN HET FONDS	16
BEKENDMAKING VAN DE STATUTEN EN REGLEMENTEN	17
KLACHTEN- EN GESCHILLENPROCEDURE	17
INWERKINGTREDING	17

NAAM EN ZETEL

Artikel 1.

1. De stichting draagt de naam: **STICHTING PENSIOENFONDS VOOR DE WONINGCORPORATIES**.
2. De stichting is gevestigd in Harderwijk.

BEGRIPSBEPALINGEN

Artikel 2.

In deze statuten en de reglementen wordt verstaan onder:

- a. Aangesloten werkgever: werkgever als bedoeld in artikel 5 van deze statuten;
- b. Bestuur: bestuur van het fonds;
- c. CAO: de collectieve arbeidsovereenkomst voor personeel in dienst van de woningcorporaties, alsmede de algemeen verbindend verklaarde bepalingen van die collectieve arbeidsovereenkomst;
- d. CAO-partijen: werkgeversorganisatie en werknemersorganisaties die betrokken zijn bij de CAO;
- e. Deelnemer: (gewezen) werknemer die deelneemt aan de pensioenregeling van het fonds;
- f. Fonds: Stichting Pensioenfonds voor de Woningcorporaties;
- g. Gewezen deelnemer: (gewezen) werknemer van wie de deelneming aan de (Vroeg-) respectievelijk Flexpensioenregeling van het fonds is beëindigd anders dan door overlijden, het bereiken van de vroegpensioendatum zoals bedoeld in het (Vroeg)pensioenreglement van het fonds ter zake het vroegpensioen, of het bereiken van de feitelijke pensioendatum, zoals bedoeld in de pensioenreglementen, doch uiterlijk de eerste dag van de maand waarin de vijftenzestig-jarige leeftijd wordt bereikt in geval van het (Vroeg)pensioenreglement, respectievelijk de eerste dag van de maand waarin de achtenzestig-jarige leeftijd wordt bereikt in geval van het Flexpensioenreglement, en van wie de pensioenaanspraken niet zijn afgekocht of overgedragen;
- h. Pensioenaanspraak: recht op toekomstige pensioenuitkeringen;
- i. Pensioengerechtigde: persoon voor wie het pensioen is ingegaan;
- j. Pensioenrecht: recht op ingegaan pensioen;
- k. Pensioenreglementen: Flexpensioenreglement en (Vroeg)pensioenreglement van het fonds;
- l. Raad van Toezicht: het intern toezicht van het fonds;
- m. Reglementen: alle reglementen van het fonds, waaronder ook de pensioenreglementen en het uitvoeringsreglement worden verstaan;
- n. Statuten: statuten van het fonds;
- o. Uitvoeringsreglement: uitvoeringsreglement van het fonds;
- p. Verantwoordingsorgaan: het verantwoordingsorgaan van het fonds met inachtneming van het in artikel 15 lid 1 bepaalde;
- q. Werkgever: de vereniging, vennootschap, stichting of andere instelling die werkzaam is binnen of ten behoeve van de branche woningcorporaties, als bedoeld in artikel 4 van deze statuten, en die niet een overheidsinstelling is;
- r. Werknemer: iedere man of vrouw waarmee een *aangesloten werkgever* een schriftelijke arbeidsovereenkomst heeft gesloten;
- s. Wet: Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000.

DOEL EN MIDDELEN

Artikel 3.

1. Het *fonds* heeft als doel overeenkomstig de bepalingen van deze *statuten* en de *pensioenreglementen*:
  - a. *werknemers* en gewezen werknemers, alsmede hun nabestaanden te beschermen tegen geldelijke gevolgen van ouderdom en overlijden;
  - b. *werknemers* te beschermen tegen geldelijke gevolgen van langdurige arbeidsongeschiktheid.
2. Het *fonds* tracht dit doel te bereiken door:
  - a. volgens het bepaalde bij en/of krachtens het *uitvoeringsreglement* en de *pensioenreglementen* premies te innen van de aangesloten *werkgevers*, dan wel *deelnemers*, de premies te beleggen en te beheren en daaruit uitkeringen toe te kennen bij ouderdom, overlijden en langdurige arbeidsongeschiktheid;
  - b. volgens door het *bestuur* vast te stellen regels *aangesloten werkgevers* en *deelnemers* de mogelijkheid te bieden tot het sluiten van overeenkomsten over een aanvulling op de *pensioenaanspraken* volgens de *pensioenreglementen*; en
  - c. het aanwenden van andere wettige middelen.
3. Het *fonds* werkt volgens een door het *bestuur* vastgestelde actuariële en bedrijfstechnische nota. In deze actuariële en bedrijfstechnische nota wordt in elk geval een omschrijving opgenomen van de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan het bepaalde bij en/of krachtens de Pensioenwet. De regels bij of krachtens de Pensioenwet alsmede de door De Nederlandsche Bank op te stellen regels worden bij de opstelling van de actuariële en bedrijfstechnische nota in acht genomen. De actuariële en bedrijfstechnische nota, alsmede de wijzigingen daarin, worden door het *bestuur* onverwijld overgelegd aan De Nederlandsche Bank.
4. Het *bestuur* stelt de doelstellingen en beleidsuitgangspunten van het *fonds* vast. De organen van het *fonds* gebruiken deze doelstellingen en beleidsuitgangspunten bij de toetsing van de opdrachtaanvaarding door het *fonds* van de door *CAO-partijen* overeengekomen pensioenregeling als bedoeld in artikel 4 en bij de besluitvorming, de verantwoording, de advisering en het toezicht van het *fonds*. De doelstellingen en beleidsuitgangspunten van het *fonds* worden periodiek herzien en voorts onverwijld na iedere belangrijke wijziging van de pensioenregeling.

WERKINGSSFEER

Artikel 4.

1. Het *fonds* geeft uitvoering aan de pensioenregeling voor de bedrijfstak van de woningcorporaties. Deze bedrijfstak is werkzaam op het gebied van de volkshuisvesting en richt zich op het verwerven, verhuren, vervreemden en beheren van woonruimte.
2. De werkingssfeer van het *fonds* wordt aangeduid als de branche woningcorporaties.

AANGESLOTEN WERKGEVER

Artikel 5.

1. *Aangesloten werkgever* is de *werkgever*, die op verplichte of op vrijwillige basis is aangesloten bij het *fonds*.
2. De *werkgever* is verplicht aangesloten als:
  - a. hij op grond van de verplichtstellingsbeschikking, als bedoeld in artikel 2 van de Wet, de *statuten* en *reglementen* van het *fonds* dient na te leven, en
  - b. van de verplichte aansluiting geen vrijstelling is verleend.
3. De *werkgever* die niet verplicht is aangesloten, is op vrijwillige basis aangesloten als:
  - a. hij door de Commissie Gelijktelling Werkgevers als bedoeld in artikel 1.7 van de CAO gelijk is gesteld met een toegelaten instelling als bedoeld in die CAO; of

- b. het een uitzendbureau en/of detacheringbureau betreft dat uitsluitend werk doet verrichten of diensten verleent aan een *werkgever* als bedoeld in lid 2 of een *werkgever* als bedoeld in dit lid onder a.

De Commissie Gelijktelling Werkgevers beslist namens het *fonds* over de vrijwillige aansluiting als bedoeld onder a.

Het *bestuur* beslist over de vrijwillige aansluiting als bedoeld onder b. Voor een positief besluit over de vrijwillige aansluiting dient de *werkgever* als bedoeld onder b te voldoen aan één of meerdere van onderstaande voorwaarden.

- i. de loonontwikkeling bij de *werkgever* is ten minste gelijk aan die volgens de CAO en de *werkgever* neemt deel in de sociale *fondsen* als bedoeld in die CAO;
- ii. de *werkgever* maakt deel uit van een groep waarvan één van de *werkgevers* valt onder de werkingssfeer van het *fonds*;
- iii. de aansluiting vindt plaats na afloop van een periode waarin de *werkgever* wel onder de werkingssfeer van het *fonds* viel.

Het *bestuur* kan daarnaast aanvullende voorwaarden stellen.

4. Een *werkgever* die niet voldoet aan de voorwaarde als bedoeld in lid 3 onder a. of b. kan ook op vrijwillige basis zijn aangesloten als wel voldaan wordt aan één of meerdere van de voorwaarden in lid 3 onder i. tot en met iii. Het *bestuur* beslist dan over de vrijwillige aansluiting en kan daaraan aanvullende voorwaarden stellen.
5. De aansluiting als bedoeld in lid 2 en 3 heeft betrekking op alle *werknemers* van de *werkgever*. De aansluiting als bedoeld in lid 4 kan betrekking hebben op alle of op een nader omschreven groep van *werknemers* van de *werkgever*.
6. Van de aansluiting als bedoeld in de vorige leden zijn in ieder geval uitgezonderd de vakantiewerkers die niet langer dan tien weken per kalenderjaar werkzaam zijn bij de aangesloten *werkgever*.

DEELNEMER

Artikel 6.

1. *Deelnemer* is:

- a. de *werknemer* van een aangesloten *werkgever* als bedoeld in artikel 5 lid 2 en 3 van deze *statuten*, en
- b. de *werknemer* van een aangesloten *werkgever* als bedoeld in artikel 5 lid 4 van deze *statuten* voor zover hij behoort tot de nader omschreven groep van *werknemers* van die *werkgever*, en
- c. degene die *deelnemer* was als bedoeld onder a of b en na beëindiging van de dienstbetrekking de deelneming individueel vrijwillig voortzet dan wel voor wie de deelneming wordt voortgezet.

2. Voortzetting van de deelneming als bedoeld in lid 1 onder c. vindt plaats onder de voorwaarden en op de wijze zoals is opgenomen in de *pensioenreglementen*.

AANMELDING DEELNEMER DOOR WERKGEVER

Artikel 7.

De *aangesloten werkgever* is gehouden zijn *werknemers* op een door het *bestuur* bepaalde wijze als *deelnemer* bij het *fonds* aan te melden, zodra de verplichting tot deelneming ontstaat.

BESTUUR

Artikel 8.

1. Het bestuursmodel van het *fonds* is het paritaire model.

Het *bestuur* bestaat uit acht leden, waarvan bindend worden voorgedragen:

- drie werkgeversleden door Aedes vereniging van woningcorporaties te 's Gravenhage;
  - één werknemerslid door de FNV te Amsterdam;
  - één werknemerslid door de CNV Vakmensen te Utrecht;
  - één werknemerslid door De Unie te Culemborg;
  - één werknemerslid namens de *pensioengerechtigden* door de vertegenwoordigers van de *pensioengerechtigden* in het *verantwoordingsorgaan*;
  - één onafhankelijk lid die geen directe vertegenwoordiger is van de belanghebbenden bij het *fonds* op voorstel van het *bestuur* na het horen van de *Raad van Toezicht*.
2. De verdeling van de werknemerszetels over vertegenwoordigers van de werknemersverenigingen en vertegenwoordigers van *pensioengerechtigden* vindt plaats op basis van de onderlinge getalsverhoudingen, met dien verstande dat de vertegenwoordigers van *pensioengerechtigden* ten hoogste de helft van het aantal zetels in het paritaire *bestuur* van een pensioenfonds bezetten die de werknemersleden gezamenlijk bezetten. Van deze verdeling kan worden afgeweken indien de betrokken partijen daarmee akkoord zijn. De zetelverdeling van de werknemersleden namens de werknemersverenigingen en de *pensioengerechtigden* kan derhalve afwijken van de in lid 1 genoemde zetelverdeling aantallen op basis van onderlinge getalsverhouding.
  3. Het *bestuur* stelt een geschiktheidsprofiel vast. Ieder bestuurslid dient bij aantreden te voldoen aan het door het *bestuur* vastgesteld geschiktheidsprofiel. Dit geschiktheidsprofiel bevat onder andere een beschrijving van de noodzakelijke kennis, competenties, diversiteitsvereisten en aandachtsgebieden van de te vervullen vacature.
  4. Het *bestuur* benoemt de leden van het *bestuur*. Het *bestuur* wijst een voor benoeming voorgedragen kandidaat af, indien deze naar het oordeel van het *bestuur* niet voldoet aan het geschiktheidsprofiel, zoals bepaald in lid 3 van dit artikel, dat voorafgaande aan de voordracht voor de benoeming door het *bestuur* aan de voordragende partij kenbaar is gemaakt. Het *bestuur* wijst voor benoeming voorgedragen kandidaat bestuurslid voorts af, indien de *Raad van Toezicht* van oordeel is dat deze niet aan het geschiktheidsprofiel voldoet. Indien het *bestuur* een voorgedragen kandidaat voor benoeming afwijst, wordt de voordragende partij die de voordracht heeft gedaan verzocht een nieuwe kandidaat voor benoeming voor te dragen.
  5. Het *bestuur* benoemt uit zijn midden twee voorzitters: een van werkgeverszijde en een van werknemerszijde. Het *bestuur* benoemt uit zijn midden twee secretarissen: een van werkgeverszijde en een van werknemerszijde. Bij afwezigheid van een voorzitter treedt de secretaris van zijn zijde in zijn plaats als voorzitter.
  6. Om beurten treedt één van beide voorzitters voor een periode van drie jaar op als fungerend voorzitter. Bij afwezigheid van de fungerend voorzitter treedt de andere voorzitter in zijn plaats als fungerend voorzitter. Het *bestuur* kan besluiten hiervan af te wijken.
  7. De bestuursleden worden benoemd voor een zittingstermijn van vier jaar en kunnen maximaal twee maal herbenoemd worden. Na afloop van een zittingstermijn van vier jaar treedt een bestuurslid af. Het betrokken bestuurslid is terstond herbenoembaar, mits deze aan de voorwaarden voor kandidaatstelling voldoet en mits de procedure ten aanzien van benoeming van een bestuurslid wordt gevolgd. Het *bestuur* stelt een rooster van aftreden op waarbij rekening wordt gehouden met reeds verstreken zittingsduur van zittende bestuursleden.
  8. Het lidmaatschap van het *bestuur* eindigt door:
    - a. het verstrijken van de zittingstermijn;
    - b. bedanken;
    - c. overlijden;
    - d. een daartoe strekkend besluit van de organisatie als bedoeld in lid 1 die het lid heeft voorgedragen;
    - e. door de rechtbank of onder curatele wordt gesteld dan wel failliet wordt verklaard;
    - f. een daartoe strekkend besluit van het *bestuur* na het horen van de *Raad van Toezicht*;
    - g. ontslag als bedoeld in lid 9.
  9. Indien naar het oordeel van het *bestuur* of de *Raad van Toezicht* sprake is van een bestuurslid dat disfunctioneert kan het betreffende bestuurslid door het *bestuur* of de

Raad van Toezicht worden ontslagen zoals bepaald in het vorige lid. Het *bestuur* of de *Raad van Toezicht* ontslaat het betreffende bestuurslid pas als de voordragende partij van de redenen van het voorgenomen ontslag heeft kunnen kennisnemen en daarover advies heeft uitgebracht aan het *bestuur* dan wel de *Raad van Toezicht*. De in de laatste volzin genoemde voorwaarde is niet van toepassing op het onafhankelijke bestuurslid als bedoeld in artikel 8 lid 1.

Het *bestuur* is bevoegd een lid van het *bestuur* dat naar het oordeel van het *bestuur* disfunctioneert, te schorsen. De *Raad van Toezicht* is bevoegd een lid van het *bestuur* dat naar het oordeel van de *Raad van Toezicht* disfunctioneert, te schorsen. De schorsing vervalt indien deze niet binnen drie maanden door ontslag is gevolgd.

De voordragende partij die een bestuurslid voordraagt, kan te allen tijde de voordracht van dat bestuurslid intrekken en in plaats daarvan een ander bestuurslid voordragen. De voordragende partij gaat daar in ieder geval toe over op verzoek van het *bestuur* of de *Raad van Toezicht*.

10. In een tussentijdse vacature wordt voorzien door de voordragende partij die daartoe, gelet op het bepaalde in lid 1, in aanmerking komt, met inachtneming van het bepaalde in dit artikel. Gedurende het bestaan van een vacature behoudt het *bestuur* zijn volledige bevoegdheden.
11. De leden van het *bestuur* zijn ieder bevoegd een deskundige te raadplegen, alsmede zich krachtens een bestuursbesluit, waarbij ten minste één vierde van de leden van het *bestuur* zich daarvoor heeft uitgesproken, ter vergadering door een deskundige te laten bijstaan.
12. De leden van het *bestuur*, alsmede de overige beleidsbepalers, richten zich bij de vervulling van hun taak naar de belangen van de bij het *fonds* betrokken *deelnemers*, *gewezen deelnemers* en overige belanghebbenden en zorgen ervoor dat zij zich door hen op evenwichtige wijze vertegenwoordigd kunnen voelen.
13. Het *bestuur* brengt elke voorgenomen benoeming van een nieuw lid van het *bestuur* of een andere beleidsbepaler terstond ter kennis aan De Nederlandsche Bank. Hij of zij verkrijgt de krachtens deze *statuten* en wettelijke bepalingen bij de functie behorende rechten en verplichtingen niet, indien is gebleken dat De Nederlandsche Bank niet met de benoeming instemt. Voor het vaststellen van de geschiktheid van de bestuursleden en andere personen die het beleid van het *fonds* bepalen of mede bepalen, zal door het *bestuur* voldaan worden aan het bepaalde bij of krachtens de Pensioenwet en de door De Nederlandsche Bank vastgestelde beleidsregels. Het *bestuur* van het *fonds* stelt De Nederlandsche Bank onverwijld in kennis van een wijziging van de antecedenten van een bestuurslid of een ander persoon die het beleid van het *fonds* bepaalt of mede bepaalt.
14. Het *fonds* beschikt over een gedragscode en een Regeling Relatiegeschenken, die voor de leden van het *bestuur* voorschriften geven ter voorkoming van belangenconflicten, misbruik en oneigenlijk gebruik van de bij het *fonds* aanwezige informatie en zaken.
15. Het *fonds* vrijwaart zijn bestuursleden en gewezen bestuursleden evenals hun wettige echtgeno(o)t(e) dan wel geregistreerde partner tegen vorderingen ter zake van zogeheten interne en externe bestuursaansprakelijkheid, schadevergoedingen en/of boetes die zij verschuldigd zijn wegens een handelen of nalaten in de uitoefening van hun functie, of van een andere functie die zij op verzoek van het *fonds* vervullen of hebben vervuld.
16. Het *fonds* neemt de kosten voor rechtsbijstand van betrokken bestuursleden in het kader van het voeren van verweer tegen eventuele vorderingen als genoemd onder lid 15 van dit artikel voor zijn rekening.
17. Het *bestuur* houdt zich uitdrukkelijk het recht voor met degene die een vordering op grond van bestuurdersaansprakelijkheid instelt tegen betrokken bestuursleden een (vaststellings)overeenkomst aan te gaan ter beëindiging van het geschil.
18. Eventuele kosten of lasten die voor betrokken bestuursleden voortvloeien uit een gerechtelijke uitspraak tegen betrokken bestuursleden en/of een tot stand gekomen regeling in der minne, worden volledig door het *fonds* gedragen en op het eerste daartoe strekkende schriftelijke verzoek aan de betrokken bestuursleden vergoed.
19. Het bepaalde in de leden 15, 16 en 18 van dit artikel vindt geen toepassing indien- en voor zover door de rechter bij gewijsde is vastgesteld dat het handelen en/of nalaten van

de betrokken bestuursleden kan worden gekenschetst als opzettelijk, bewust roekeloos of ernstig verwijtbaar, tenzij uit de wet anders voortvloeit of zulks in de gegeven omstandigheden naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn of de kosten of het vermogensverlies van de betrokken bestuursleden is gedekt door een verzekering en de verzekeraar deze kosten of dit vermogensverlies heeft uitbetaald. Het *fonds* kan ten behoeve van de bestuursleden verzekeringen tegen aansprakelijkheid afsluiten.

20. Het bepaalde in de leden 15 tot en met 19 van dit artikel is van overeenkomstige toepassing op werknemers die krachtens arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht in dienst van het fonds zijn.

BESTUURSVERGADERINGEN

Artikel 9.

1. Het *bestuur* vergadert zo dikwijls de (fungerend) voorzitter of ten minste vier leden dit wenselijk achten, maar ten minste eenmaal per jaar.
2. De vergaderingen van het bestuur worden geleid door de fungerend voorzitter. In geval van afwezigheid van de fungerend voorzitter leidt de andere voorzitter de betreffende vergadering.
3. Geldige besluiten kunnen door het bestuur, tenzij de statuten of de reglementen daarover anders bepalen, genomen worden in vergaderingen, waarin ten minste zowel één van de werkgevers- als één van de werknemersbestuursleden aanwezig zijn.
4. Een bestuurslid kan aan een ander bestuurslid bij schriftelijke volmacht de bevoegdheid geven hem in een vergadering van het *bestuur* te vertegenwoordigen.
5. Indien de fungerend voorzitter en de voorzitter dit wenselijk achten, kunnen in afwijking van het bepaalde in de voorgaande leden besluiten schriftelijk van het *bestuur* worden gevraagd. Indien:
  - door één of meer leden van het *bestuur* binnen de daarvoor door de (fungerend) voorzitter gestelde termijn bezwaar wordt gemaakt tegen de schriftelijke voorlegging, wordt het besluit genomen in een vergadering van het bestuur. De eventuele reeds uitgebrachte stemmen zijn ongeldig. Indien ten aanzien van de schriftelijke voorlegging een lid van het bestuur niet reageert, wordt het lid geacht in te stemmen.
  - door één of meer leden van het bestuur binnen de daarvoor door de (fungerend) voorzitter gestelde termijn bezwaar wordt gemaakt tegen het voorgelegde ontwerpbesluit, besluiten de voorzitter en fungerend voorzitter of het besluit dient te worden genomen in een vergadering van het bestuur. In dat geval zijn de eventuele reeds uitgebrachte stemmen ongeldig. Indien ten aanzien van het voorgelegde ontwerpbesluit een lid van het bestuur niet reageert, dan wordt het lid geacht geen stem casu quo stemmen te hebben uitgebracht.
6. De besluiten van het *bestuur* worden, voor zover daarvan bij deze statuten niet wordt afgeweken, genomen bij volstreekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen. Blanco stemmen en stemmen van onwaarde worden als niet uitgebrachte stemmen beschouwd.
7. Stemming over zaken geschiedt hoofdelijk en mondeling.
Stemming over personen geschiedt, behoudens indien de verkiezing bij acclamatie plaats heeft, bij gesloten en ongetekende briefjes.
8. Bij staking van stemmen over zaken wordt het nemen van een besluit tot een volgende vergadering uitgesteld. Indien de stemmen dan wederom staken, wordt het voorstel geacht te zijn verworpen. Bij staking van stemmen over personen beslist het lot.
9. Alle leden van het *bestuur* hebben stemrecht. In verband met de onderlinge getalsverhouding tussen *deelnemers* en *pensioengerechtigden* en de verhouding tussen de werkgevers- en werknemersgeleding geldt in de vergadering van het *bestuur* de volgende stemverhouding:
  - het lid voorgedragen door de FNV heeft twee stemmen;
  - het lid voorgedragen door de CNV Vakmensen heeft twee stemmen;
  - het lid voorgedragen door De Unie heeft twee stemmen;

- het lid voorgedragen door de vertegenwoordigers van de *pensioengerechtigden* in het *verantwoordingsorgaan* heeft drie stemmen;
- de leden voorgedragen door Aedes vereniging van woningcorporaties hebben ieder drie stemmen;
- het onafhankelijke lid heeft drie stemmen.

Indien de zetelverdeling als bedoeld in artikel 8 lid 1 wijzigt ingevolge artikel 8 lid 2 wordt ook de stemverhouding als bedoeld in dit lid gewijzigd vastgesteld.

OPROEPING VOOR DE VERGADERING VAN HET BESTUUR

Artikel 10.

1. De oproeping voor vergaderingen van het *bestuur* geschiedt in opdracht van de (fungerend) voorzitter en, behoudens in spoedeisende gevallen ter beoordeling van de (fungerend) voorzitter, schriftelijk op een termijn van ten minste zeven dagen. De oproeping voor vergaderingen van het *bestuur* die op verzoek van de leden worden bijeengeroepen geschiedt schriftelijk in opdracht van deze leden en op een termijn van ten minste zeven dagen.
2. De oproeping vermeldt, behalve het tijdstip en de plaats der vergadering, de te behandelen onderwerpen.
3. In de vergaderingen die niet op de voorgeschreven wijze zijn bijeengeroepen, kunnen slechts besluiten worden genomen, indien alle leden van het *bestuur* aanwezig zijn.

BESTUURSBEVOEGDHEDEN

Artikel 11.

1. Het dagelijks beleid van het *fonds* wordt bepaald door de fungerend voorzitter en de voorzitter. Het *bestuur* draagt zorg voor de uitvoering van de *statuten*, de *pensioenreglementen* en het *uitvoeringsreglement*. Het is bevoegd tot alle daden van beheer en beschikking binnen de kring van de doelstelling van het *fonds*.
2. Het *bestuur* vertegenwoordigt het *fonds* in en buiten rechte en is bevoegd tot alle daden van beheer en beschikking. Ook is het *bestuur* bevoegd tot het aangaan van overeenkomsten tot verkrijging, vervreemding of bezwaring van registergoederen. Het *fonds* kan worden vertegenwoordigd door de fungerend voorzitter en de voorzitter, gezamenlijk handelend. Bij ontstentenis of belet van de (fungerend) voorzitter treedt in zijn plaats de secretaris van de betreffende zijde.
3. De leden van het *bestuur* verplichten zich door het aanvaarden van hun benoeming tot geheimhouding van hetgeen uit hoofde van hun functie als geheim te hunner kennis is gekomen. Hij die de uit het voorgaande voortvloeiende geheimhouding schendt kan bij besluit van het *bestuur* uit zijn functie worden ontheven.
4. Het *bestuur* kan aan één of meer door het *bestuur* uit zijn midden ingestelde commissies aan de administrateur of aan werknemers die krachtens arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht in dienst van het *fonds* zijn, volmacht verlenen tot het verrichten van bepaalde rechtshandelingen en/of het uitvoeren van bepaalde taken. De omvang van de taak en/of bevoegdheden wordt door het *bestuur* schriftelijk vastgelegd. Degene aan wie een bevoegdheid is gedelegeerd, is voor de uitoefening van die bevoegdheid verantwoording schuldig aan het *bestuur*.
5. Indien het *bestuur* van zijn in het voorgaande lid bedoelde bevoegdheid gebruik maakt, zal de gevolmachtigde zijn taak in persoon of door middel van met hem in arbeidsverhouding staande personen verrichten op basis van een schriftelijke volmacht, daartoe door het *bestuur* verleend.

DIVERSITEITSBELEID

Artikel 12

Het *bestuur* stelt het diversiteitsbeleid van het *fonds* vast. In het diversiteitsbeleid komt tot uitdrukking de door het *fonds* beoogde samenstelling naar leeftijd en geslacht van het bestuur, het *verantwoordingsorgaan* en *Raad van Toezicht* en over de inspanningen die het *fonds* verricht om diversiteit in de organen van het *fonds* te bevorderen.

RAAD VAN TOEZICHT

Artikel 13.

1. Het *fonds* heeft het intern toezicht als bedoeld in artikel 33 lid 1 sub b van de Pensioenwet geregeld in de vorm van een *Raad van Toezicht*.
2. De *Raad van Toezicht* bestaat uit drie onafhankelijke deskundigen.
3. De *Raad van Toezicht* stelt een geschiktheidsprofiel op voor de leden van de *Raad van Toezicht*.
4. De leden van de *Raad van Toezicht* worden door het *bestuur* benoemd op bindende voordracht van het *verantwoordingsorgaan*. De leden van de *Raad van Toezicht* worden benoemd voor een periode van maximaal drie jaar en komen slechts eenmaal voor herbenoeming in aanmerking. De *Raad van Toezicht* stelt een rooster van aftreden vast. Het *bestuur* kan een voor benoeming voorgedragen kandidaat slechts afwijzen, indien deze naar het oordeel van het *bestuur* niet voldoet aan het geschiktheidsprofiel voor de leden van de *Raad van Toezicht* zoals voorafgaande aan de voordracht voor de benoeming door het *bestuur* aan het *verantwoordingsorgaan* kenbaar is gemaakt. Indien het *bestuur* een voorgedragen kandidaat afwijst, wordt het *verantwoordingsorgaan* verzocht een nieuwe kandidaat voor benoeming voor te dragen.
5. De geschiktheid van de leden van de *Raad van Toezicht* dient naar het oordeel van De Nederlandsche Bank voldoende te zijn, met het oog op de belangen van de bij het *fonds* betrokken *deelnemers*, *gewezen deelnemers* en overige belanghebbenden. De voornemens, handelingen of de antecedenten van de leden van de *Raad van Toezicht* mogen De Nederlandsche Bank geen aanleiding geven tot het oordeel dat, met het oog op de belangen, zoals bedoeld in de vorige volzin, de betrouwbaarheid van deze personen niet buiten twijfel staat.
6. Het lidmaatschap van de *Raad van Toezicht* eindigt door:
  - a. aftreden van een lid volgens het rooster van aftreden;
  - b. bedanken;
  - c. het toetreden tot het *bestuur* of een ander orgaan van het *fonds*;
  - d. overlijden;
  - e. ontslag;
  - f. door de rechtbank of onder curatele wordt gesteld dan wel failliet wordt verklaard;
  - g. indien de situatie als bedoeld onder a en b van dit lid zich voordoet, eindigt het lidmaatschap niet eerder dan na de eerstvolgende bestuursvergadering na het eindigen van het lidmaatschap van het desbetreffende lid.
7. Het *bestuur* kan in de volgende situaties een lid van de *Raad van Toezicht* ontslaan, na horen van het lid en de *Raad van Toezicht*, op bindend advies van het *verantwoordingsorgaan*:
  - a. niet meer voldoen aan het geschiktheidsprofiel;
  - b. verwaarlozing van de taak;
  - c. onverenigbaarheid van belangen;
  - d. als de integriteit in het geding is;
  - e. structurele onenigheid met de overige leden van de *Raad van Toezicht*;
  - f. enige andere objectiveerbare reden die tot ontslag noopt.

8. Het *bestuur*, dan wel een afvaardiging van het *bestuur*, en de *Raad van Toezicht* komen ten minste viermaal per kalenderjaar gezamenlijk in vergadering bijeen.
9. Het *fonds* verstrekt desgevraagd aan de *Raad van Toezicht* tijdig alle inlichtingen en gegevens, die deze voor de vervulling van zijn taak redelijkerwijs nodig heeft. De inlichtingen worden desgevraagd schriftelijk verstrekt.
10. Het bepaalde in artikel 8 lid 15, is eveneens van toepassing op de leden van het intern toezicht en hun wettige echtgeno(o)te dan wel geregistreerde partner. Het bepaalde in artikel 8 lid 16 tot en met lid 19 is van toepassing op de leden van het intern toezicht.
11. In het reglement *Raad van Toezicht* zijn de samenstelling, de bevoegdheden, taken en de werkwijze van de *Raad van Toezicht* nader vastgelegd.

TAKEN RAAD VAN TOEZICHT

Artikel 14.

1. De *Raad van Toezicht* heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van het *bestuur* en de algemene gang van zaken in het *fonds*. De *Raad van Toezicht* is tenminste belast met het toezien op de adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging door het *bestuur* en legt verantwoording af over de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden aan het *verantwoordingsorgaan* en in het jaarverslag. De *Raad van Toezicht* staat het *bestuur* met raad ter zijde.
2. Aan de goedkeuring van de *Raad van Toezicht* zijn onderworpen de besluiten van het *bestuur* tot vaststelling van:
  - a. het jaarverslag en de jaarrekening;
  - b. het geschiktheidsprofiel van bestuursleden;
  - c. het beleid inzake beloningen, met uitzondering van de beloning voor de *Raad van Toezicht*;
  - d. gehele of gedeeltelijke overdracht van de verplichtingen van het *fonds* of de overname van verplichtingen door het *fonds*;
  - e. liquidatie, fusie of splitsing van het *fonds*;
  - f. het omzetten van het *fonds* in een andere rechtsvorm, bedoeld in artikel 18 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.
3. In geval van geschillen over de goedkeuring door de *Raad van Toezicht* van besluiten, als bedoeld in lid 2 van dit artikel, wordt het geschil zijnde besluit ter beslissing voorgelegd aan een ad hoc in te stellen geschillencommissie, niet zijnde de in artikel 28 bedoelde procedure, waarvan de *Raad van Toezicht* en het *bestuur* ieder één lid benoemen, en gezamenlijk een derde lid wordt benoemd. Het ontbreken van de goedkeuring van de *Raad van Toezicht* op een besluit van het *bestuur* als bedoeld in lid 2 van dit artikel, tast de vertegenwoordigingsbevoegdheid van het *bestuur* niet aan.
4. De *Raad van Toezicht* van het *fonds* kan de bestuurders van het *fonds* schorsen of ontslaan wegens disfunctioneren zoals bepaald in artikel 8 lid 9.

VERANTWOORDINGSORGAAN

Artikel 15.

1. Het *fonds* heeft een *verantwoordingsorgaan* als bedoeld in artikel 33 lid 1 sub a van de Pensioenwet. Het *bestuur* legt verantwoording af aan het *verantwoordingsorgaan* over het beleid en de wijze waarop dit is uitgevoerd.
2. Het *verantwoordingsorgaan* bestaat uit twaalf leden. In het *verantwoordingsorgaan* hebben vertegenwoordigers van *deelnemers*, *pensioengerechtigden* en *aangesloten werkgevers* zitting.
3. Twee zetels in het *verantwoordingsorgaan* worden bezet door vertegenwoordigers van werkgevers. Deze leden voldoen aan het geschiktheidsprofiel en worden benoemd door Aedes vereniging van woningcorporaties te 's Gravenhage.

4. De overige tien zetels worden bezet door vertegenwoordigers van *deelnemers* en *pensioengerechtigden* welke door verkiezingen worden voorgedragen. De *deelnemers* en de *pensioengerechtigden* zijn evenredig op basis van onderlinge getalsverhouding in het *verantwoordingsorgaan* vertegenwoordigd. De onderlinge getalsverhouding ultimo jaar voorafgaand aan het moment dat verkiezingen voor een of meer zetel(s) worden uitgeschreven, is bepalend voor de verdeling van de zetels tussen *deelnemers* en *pensioengerechtigden*. Veranderingen in de onderlinge getalsverhoudingen zijn geen aanleiding voor tussentijds aftreden.
5. De wijze van kandidaatstelling, de inrichting van verkiezingen en de vaststelling van de uitslag worden nader geregeld in een door het bestuur, gehoord het *verantwoordingsorgaan*, vast te stellen verkiezingsreglement.
6. Elke *deelnemer* die voldoet aan de voorwaarden zoals gesteld in het verkiezingsreglement en het geschiktheidsprofiel zoals door het *bestuur* opgesteld kan zich kandidaat stellen als vertegenwoordiger van de *deelnemers*. Elke *pensioengerechtigde* die voldoet aan de voorwaarden zoals gesteld in het verkiezingsreglement en het geschiktheidsprofiel zoals door het *bestuur* opgesteld kan zich kandidaat stellen als vertegenwoordiger van de *pensioengerechtigden*.
7. Het *bestuur* installeert de benoemde en verkozen leden van het *verantwoordingsorgaan* direct. De leden van het *verantwoordingsorgaan* hebben zitting voor een periode van vier jaar, met dien verstande dat indien het lidmaatschap van een lid eindigt voor het verstrijken van de periode, de zittingsduur van zijn opvolger gelijk is aan het restant van de lopende periode van vier jaar. Een lid kan maximaal 2 keer worden herbenoemd.
8. Het lidmaatschap van het *verantwoordingsorgaan* eindigt door:
  - a. het verstrijken van de zittingstermijn;
  - b. bedanken;
  - c. het toetreden tot het *bestuur* of de *Raad van Toezicht*;
  - d. ontslag als bedoeld in het Reglement Verantwoordingsorgaan;
  - e. overlijden;
  - f. een daartoe strekkend besluit van de organisatie als bedoeld in lid 3 die het lid heeft benoemd voor zover er geen sprake is van verkiezingen;
  - g. door de rechtbank of onder curatele wordt gesteld dan wel failliet wordt verklaard.
  - h. indien de situatie als bedoeld onder a en b van dit lid zich voordoet, eindigt het lidmaatschap niet eerder dan na de eerstvolgende bestuursvergadering na het eindigen van het lidmaatschap van het desbetreffende lid.
9. In het reglement *verantwoordingsorgaan* en het huishoudelijk reglement *verantwoordingsorgaan* zijn de samenstelling, de bevoegdheden, taken en de werkwijze van het *verantwoordingsorgaan* nader vastgelegd.

VACATIEGELD EN REIS- EN VERBLIJFKOSTEN

Artikel 16.

1. De leden van het *bestuur*, de *Raad van Toezicht* en het *verantwoordingsorgaan* ontvangen voor elke door hen bijgewoonde vergadering van het *bestuur* respectievelijk de *Raad van Toezicht* en het *verantwoordingsorgaan*, een door het *bestuur* jaarlijks vast te stellen vacatiegeld.
2. Reis- en verblijfkosten, door de leden in hun functie gemaakt, worden vergoed. Over deze vergoeding kan het *bestuur* nadere regels vaststellen.
3. Het *bestuur* ziet erop toe dat deze vergoedingen voortkomen uit een beheerst, passend en duurzaam beloningsbeleid, dat in overeenstemming is met de doelstellingen van het *fonds*.

BELEGGINGEN

Artikel 17.

1. De beschikbare gelden van het *fonds* worden door het *bestuur* belegd met inachtneming van redelijke eisen van liquiditeit en rendement en met inachtneming van een zo juist mogelijke risicoverdeling.
2. Ter zake van de bewaring van de bezittingen van het *fonds* zorgt het *bestuur* voor de nodige waarborgen ter voorkoming van vermogensschade.

ADMINISTRATEUR

Artikel 18.

1. Het administratief en geldelijk beheer wordt onder verantwoordelijkheid van het *bestuur* gevoerd door een door het *bestuur* tot wederopzegging benoemde administrateur.
2. De administrateur woont alle vergaderingen van het *bestuur* bij, tenzij het *bestuur* in een bijzonder geval anders bepaalt.

ACTUARIS

Artikel 19.

1. Door het *bestuur* wordt een adviserend actuaris alsmede een certificerend actuaris benoemd.
2. De adviserend actuaris heeft tot taak het *bestuur* voor te lichten, te adviseren en te ondersteunen met betrekking tot:
  - de financiële opzet van het *fonds* en de grondslagen waarop het rust;
  - en de actuariële en bedrijfstechnische nota als bedoeld in artikel 3 lid 3. Daarnaast adviseert de adviserend actuaris het *bestuur* ook gevraagd en ongevraagd over andere actuariële aangelegenheden die het *fonds* betreffen.
3. De certificerend actuaris heeft tot taak het opstellen van het actuariële verslag, inclusief de afgifte van de verklaring, als bedoeld in artikel 21 lid 6 van deze *statuten* en het waarmerken van de actuariële staten, als bepaald in artikel 147 lid 2 sub h van de Pensioenwet.
4. De adviserend actuaris, alsmede de certificerend actuaris is gerechtigd tot inzage van alle boeken en bescheiden van het *fonds*, waarvan inzage benodigd is voor een juiste vervulling van zijn taak.
5. De certificerend actuaris is onafhankelijk van het *fonds* en verricht geen andere werkzaamheden voor het *fonds*.

ACCOUNTANT

Artikel 20.

1. Door het *bestuur* wordt een accountant in de zin van artikel 393, eerste lid, van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek benoemd, die tot taak heeft het in artikel 21 lid 3 bedoelde verslag te controleren.
2. De accountant is gerechtigd tot inzage van alle boeken en bescheiden van het *fonds* benodigd voor een juiste vervulling van zijn taak.

ADMINISTRATIE EN VERSLAGLEGGING

Artikel 21.

1. Het boekjaar van het *fonds* valt samen met het kalenderjaar.
2. Het *bestuur* is verplicht op zodanige wijze een administratie te voeren en de daarbij behorende boeken, bescheiden en andere gegevensdragers op zodanige wijze te bewaren, dat te allen tijde de rechten en verplichtingen van het *fonds* kunnen worden gekend. Het *bestuur* is gehouden de desbetreffende boeken, bescheiden en andere gegevensdragers, alsmede de jaarverslagen, zeven jaar te bewaren.
3. Het *bestuur* brengt jaarlijks verslag uit over de gang van zaken in het afgelopen boekjaar, en wel binnen de door De Nederlandsche Bank gestelde termijn na afloop van het boekjaar. Het verslag bevat in elk geval een jaarrekening en een jaarverslag over het verstreken boekjaar.
4. De jaarrekening moet zijn voorzien van een verklaring omtrent de getrouwheid, ondertekend door de accountant als bedoeld in artikel 20.
5. De jaarrekening, het jaarverslag en de overige gegevens over het verstreken boekjaar worden door het *bestuur* binnen zes maanden na afloop van het boekjaar aan De Nederlandsche Bank overgelegd.
6. Jaarlijks zal binnen de door De Nederlandsche Bank gestelde termijn na afloop van het boekjaar een actuariael verslag betreffende het *fonds*, voorzien van de verklaring van de actuaaris, door het *bestuur* worden uitgebracht. Een afschrift van dit verslag wordt door het *bestuur* binnen de door De Nederlandsche Bank gestelde termijn na afloop van het boekjaar aan De Nederlandsche Bank overgelegd.
7. Uit de in lid 4 genoemde jaarrekening en het jaarverslag, waarin een volledig beeld van de financiële toestand van het *fonds* gegeven wordt, en het in lid 6 genoemde actuariael verslag dient ten genoegen van De Nederlandsche Bank te blijken dat aan het bij De Nederlandsche Bank of krachtens de Pensioenwet gestelde wordt voldaan en dat de belangen van de bij het *fonds* betrokken *deelnemers*, *gewezen deelnemers* en overige belanghebbenden, voldoende gewaarborgd kunnen worden geacht.
8. Het samenstellen en het overleggen aan De Nederlandsche Bank van de in de leden 3 en 6 genoemde stukken zal geschieden met inachtneming van ter zake door De Nederlandsche Bank gegeven aanwijzingen en door De Nederlandsche Bank gestelde regels. De jaarrekening wordt samengesteld met inachtneming van het jaarrekeningenrecht.
9. Het *bestuur* is bevoegd of, indien De Nederlandsche Bank op grond van de Pensioenwet dit noodzakelijk acht (binnen een door De Nederlandsche Bank te stellen termijn), verplicht middelen van het *fonds* aan te wenden tot herverzekering of overdracht van alle of een deel van de risico's, voortvloeiende uit de door het *fonds* aangegane pensioenverplichtingen aan één of meer maatschappijen van levensverzekering, die krachtens het bepaalde in de Pensioenwet bevoegd zijn als zodanig op te treden.
10. Het *bestuur* draagt zorg dat de *deelnemers* en de *aangesloten werkgevers* van het in lid 3 bedoelde verslag, eventueel in beknopte vorm, kennis kunnen nemen.

WIJZIGING VAN STATUTEN OF REGLEMENTEN

Artikel 22.

1. De *statuten* en *reglementen* kunnen worden gewijzigd bij een besluit van het *bestuur*. Ten aanzien van een dergelijk besluit is het bepaalde in artikel 9 van toepassing, tenzij daarvan in de volgende leden van dit artikel wordt afgeweken.
2. In afwijking van lid 1, kan een besluit tot wijziging van de statuten, de *pensioenreglementen* en het *uitvoeringsreglement* slechts worden genomen:
  - in een bestuursvergadering, waarin ten minste vier leden aanwezig zijn, en
  - met ten minste twee derde van de uitgebrachte stemmen.
3. Indien geen besluit, als bedoeld in lid 2, kan worden genomen omdat het vereiste aantal bestuursleden niet aanwezig is, wordt binnen een maand een tweede vergadering

bijeengeroepen. Is in die vergadering het vereiste aantal bestuursleden weer niet aanwezig, dan kan een besluit worden genomen indien:

- in die vergadering ten minste twee bestuursleden aanwezig zijn, waaronder ten minste één werkgeverslid en één werknemerslid, en
  - het besluit wordt genomen met ten minste twee derde van de uitgebrachte stemmen.
4. Indien de fungerend voorzitter en de voorzitter dit wenselijk achten, kan een besluit als bedoeld in lid 2 ook schriftelijk van het *bestuur* worden gevraagd. Indien:
- door één of meer leden van het bestuur binnen de daarvoor door de (fungerend) voorzitter gestelde termijn bezwaar wordt gemaakt tegen de schriftelijke voorlegging, wordt het besluit genomen in een vergadering van het bestuur. De eventuele reeds uitgebrachte stemmen zijn ongeldig. Indien ten aanzien van de schriftelijke voorlegging een lid van het bestuur niet reageert, wordt het lid geacht in te stemmen.
  - door één of meer leden van het bestuur binnen de daarvoor door de (fungerend) voorzitter gestelde termijn bezwaar wordt gemaakt tegen het voorgelegde ontwerpbesluit, besluiten de voorzitter en fungerend voorzitter of het besluit dient te worden genomen in een vergadering van het bestuur. In dat geval zijn de eventuele reeds uitgebrachte stemmen ongeldig. Indien ten aanzien van het voorgelegde ontwerpbesluit een lid van het *bestuur* niet reageert, dan wordt het lid geacht geen stem casu quo stemmen te hebben uitgebracht.
5. In afwijking van voorgaande leden, kunnen wijzigingen van niet materiële aard in de *reglementen* en *statuten* plaatsvinden bij schriftelijk besluit door de fungerend voorzitter en de voorzitter gezamenlijk.
6. Een wijziging van de *reglementen* treedt in werking op een door het *bestuur* bepaald tijdstip.
7. Een wijziging in de *statuten* wordt in een notariële akte neergelegd.
De (gewijzigde) *statuten* treden in werking met ingang van 1 januari 2018.

VERMINDERING VAN PENSIOENAANSPRAKEN EN PENSIOENRECHTEN

Artikel 23.

1. Als de financiële positie van het *fonds* en de verwachte ontwikkeling daartoe aanleiding geven, dan kan het *bestuur*, gehoord de adviserend actuaris, besluiten tot vermindering van de opgebouwde *pensioenaanspraken* en *pensioenrechten*.
2. Het bepaalde in lid 1 vindt plaats onder de voorwaarden en op de wijze zoals is opgenomen in de *pensioenreglementen*.

OVEREENKOMSTEN MET ANDERE PENSIOENFONDSEN

Artikel 24.

1. Het *bestuur* is bevoegd met andere pensioenfondsen overeenkomsten te sluiten, die ten doel hebben om bij overgang van alle *deelnemers* of een bepaalde groep van *deelnemers* van het andere pensioenfonds naar het *fonds*:
  - a. de verplichtingen van het andere pensioenfonds jegens deze *deelnemers*, de *gewezen deelnemers* die behoord hebben tot dezelfde groep *deelnemers* als welke overgaat en de nagelaten betrekkingen van deze *deelnemers* en *gewezen deelnemers* over te nemen, of
  - b. aan deze *deelnemers*, de *gewezen deelnemers* die behoord hebben tot dezelfde groep *deelnemers* als welke overgaat en de nagelaten betrekkingen van deze *deelnemers* en *gewezen deelnemers pensioenaanspraken* te verlenen over perioden vóór de overgang naar het *fonds* volgens de *pensioenreglementen* van het *fonds*.
2. Het *bestuur* is tevens bevoegd met andere bedrijfstakpensioenfondsen overeenkomsten te sluiten, die ten doel hebben om bij overgang van alle *deelnemers* of een bepaalde groep van *deelnemers* naar het andere bedrijfstakpensioenfonds:

- a. de verplichtingen van het *fonds* jegens deze *deelnemers*, de gewezen *deelnemers*, die behoord hebben tot dezelfde groep *deelnemers* als welke overgaat, en de nagelaten betrekkingen van deze *deelnemers* en *gewezen deelnemers* over te dragen, of
- b. aan deze *deelnemers*, de *gewezen deelnemers* die behoord hebben tot dezelfde groep *deelnemers* als welke overgaat, en de nagelaten betrekkingen van deze *deelnemers* en *gewezen deelnemers pensioenaanspraken* te verlenen over perioden van de deelneming in het *fonds* volgens het *pensioenreglement* van het andere bedrijfstakpensioenfonds.

Bij een overgang als hiervoor bedoeld kan een afwijkende regeling worden getroffen voor de lopende verzekeringen en de ingegane pensioenen die berusten op de voorziening bedoeld in artikel 3 lid 1 onder b.

3. Het *bestuur* kan in verband met het in de vorige leden bepaalde ten aanzien van de betrokken *deelnemers* van de bepalingen van de *statuten* of de *pensioenreglementen* afwijken, mits niet ten nadele van de gezamenlijke *deelnemers*.
4. Het *bestuur* is ook bevoegd overeenkomsten aan te gaan met andere bedrijfstakpensioenfonds, die ten doel hebben dat aan degenen, die zowel tegenover het *fonds* als tegenover één of meer van die andere bedrijfstakpensioenfonds recht hebben op uitbetaling van pensioentermijnen, de uitbetaling van die termijnen zal plaats vinden door bemiddeling van het *fonds* of één van die andere bedrijfstakpensioenfonds.

OVEREENKOMSTEN TER BEPERKING VAN PENSIOENVERLIES

Artikel 25.

Het *bestuur* is bevoegd overeenkomsten te sluiten welke ten doel hebben pensioenverlies bij overgang van een *deelnemer* van het *fonds* naar een andere pensioenvoorziening of omgekeerd te beperken.

ONTBINDING EN LIQUIDATIE VAN HET FONDS

Artikel 26.

1. Het *fonds* kan worden ontbonden bij een besluit van het *bestuur*. Een besluit tot ontbinding van het *fonds* kan slechts genomen worden in een uitdrukkelijk daartoe bijeengeroepen vergadering. Het bepaalde in artikel 22 leden 2 en 3 is van toepassing.
2. Indien tot ontbinding wordt besloten treedt het *fonds* in liquidatie. De liquidatie geschiedt door het *bestuur*, dat aanblijft tot de liquidatie is geëindigd.
3. Tenzij het bepaalde in artikel 24 lid 2 onder b. toepassing vindt, worden de *pensioenaanspraken* van de *deelnemers* en hun nabestaanden berekend alsof bij voortbestaan van het *fonds* hun deelneming op de datum van ontbinding van het *fonds* werd beëindigd.
4. Het *bestuur* wendt een eventueel overschot zoveel mogelijk aan in overeenstemming met het doel van het *fonds*. Bij een eventueel tekort worden de ten tijde van de liquidatie opgebouwde *pensioenaanspraken* van alle *deelnemers*, *gewezen deelnemers* of overige belanghebbenden naar evenredigheid verminderd. Het *bestuur* is bevoegd de *pensioenrechten* geheel of ten dele van deze vermindering uit te zonderen.
5. Bij liquidatie van het *fonds* dient het *fonds* zijn verplichtingen over te dragen aan een pensioenuitvoerder als bedoeld in de Pensioenwet.
6. Voor het bepaalde in dit artikel kan onderscheid worden gemaakt tussen de *pensioenaanspraken* en de *pensioenrechten*, die berusten op de voorziening bedoeld in artikel 3 lid 1 onder a. en de *pensioenaanspraken* en de *pensioenrechten* die berusten op de voorziening bedoeld in artikel 3 lid 1 onder b.

BEKENDMAKING VAN DE STATUTEN EN REGLEMENTEN

Artikel 27.

Het *bestuur* draagt zorg dat de belanghebbenden op gemakkelijke wijze van de geldende *statuten* en de geldende *reglementen* kunnen kennis nemen.

KLACHTEN- EN GESCHILLENPROCEDURE

Artikel 28.

1. Een *werkgever, deelnemer, gewezen deelnemer, pensioengerechtigde* of andere belanghebbende die rechten kan ontlenen of meent rechten te ontlenen aan het bepaalde in de *statuten*, de *pensioenreglementen* en het *uitvoeringsreglement* heeft recht op behandeling van een klacht of geschil volgens de vastgestelde klachtenprocedure, dan wel de bepalingen van het reglement geschillenprocedure van het *fonds*.
2. De samenstelling, de bevoegdheden en de werkwijze van de geschillencommissie zijn in het reglement geschillenprocedure van het *fonds* nader vastgelegd.

INWERKINGTREDING

Artikel 29.

Deze *statuten* zijn in werking getreden op drie november negentienhonderd negenenvijftig en zijn laatstelijk gewijzigd vastgesteld op 29 juni 2017, met inachtneming van artikel 22 lid 7.

Waarvan akte,

in minuut verleden te Almere, ten tijde in het hoofd van deze akte vermeld.

Na zakelijke opgave van- en toelichting op de inhoud van deze akte aan de mij bekende verschenen persoon, heeft deze verklaard van de inhoud van deze akte kennis te hebben genomen en met beperkte voorlezing daarvan in te stemmen;

na beperkte voorlezing is deze akte ondertekend door de verschenen persoon en mij, notaris.